

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6241/2538

อัยการ ประจำศาล แขวง นครปฐม โจทก์ โจทก์ร่วม โจทก์ นางสาว สะอาด แซ่ คุโจทก์ นาย วิบูลย์ ภควณิชจำเลย
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 7, ป.วิ.อ. มาตรา 39,
พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2497 มาตรา 3, ป.อ. มาตรา 91,
พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4

ย่อ / หลักกฎหมาย

การที่จะพิจารณาว่าคำบรรยายฟ้องของโจทก์ครบองค์ประกอบความผิดหรือไม่ต้องพิจารณา จาก
บทกฎหมายที่ใช้บังคับขณะยื่นฟ้องจำเลยจะอ้างว่าฟ้องโจทก์บรรยายไม่ครบองค์ประกอบ
ความผิด ตามบทกฎหมายซึ่งใช้บังคับภายหลังที่โจทก์ยื่นฟ้องหาได้ไม่ เชื้อพิพาทมีมูลหนี้อันเกิด
จากการยอมความกันสืบเนื่องมาจากโจทก์ร่วมไปร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีจำเลย
ในข้อหายักยอกเงินของโจทก์ร่วมซึ่งจำเลยตกลงยอมใช้เงินแก่โจทก์ร่วม การที่จำเลยนำเงินตาม
เช็คพิพาทมาวางศาลในคดีที่จำเลยและโจทก์ร่วมพิพาทกันอยู่ แต่โจทก์ร่วมไม่ยอมรับโดยไม่
ปรากฏว่าเพราะเหตุใด การกระทำของจำเลย เป็นการปฏิบัติตามข้อผูกพันซึ่งจำเลยมีหน้าที่ต้อง
กระทำตามที่ตกลงยอมความไว้กับโจทก์ร่วมแล้ว จึงถือได้ว่าหนี้อันเกิดขึ้นจากการยอมความใน
ส่วนที่จำเลยได้ออกเช็คพิพาท นั้นได้สิ้นสุดผูกพันไปก่อนศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด คดีจึง เลิกกัน
ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็คพ.ศ. 2534 มาตรา 7 สิทธิของโจทก์ใน
การนำคดี มาฟ้องจึงระงับไปตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 39(3)

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า เมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2533 เวลากลางวันจำเลยออกเช็คธนาคารกรุงเทพ จำกัด
สาขาสามพรานเลขที่ 0433823, 0433824, 0433825 ลงวันที่ 10 พฤศจิกายน 2533 วันที่ 10
ธันวาคม 2533 และวันที่ 10 มกราคม 2534 ตามลำดับ จำนวนเงินฉบับละ 17,361 บาท ชำระหนี้
ให้แก่นางสาวสะอาด แซ่ คุ ผู้เสียหายเมื่อถึงกำหนดการจ่ายเงินตามเช็คแต่ละฉบับ ผู้เสียหายนำเช็ค
ไปเรียกเก็บเงิน ธนาคารตามเช็คปฏิเสธการจ่ายเงิน เมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2533 วันที่ 11
ธันวาคม 2533 และวันที่ 10 มกราคม 2534 เวลากลางวัน ให้เหตุผลอย่างเดียวกันว่า "โปรดติดต่อ
ผู้สั่งจ่าย" การกระทำของจำเลยเป็นการออกเช็คโดยเจตนาที่จะไม่ให้มีการใช้เงินตามเช็ค หรือออก
เช็คโดยในขณะที่ออกไม่มีเงินอยู่ในบัญชีอันจะพึงให้ใช้เงินได้ หรือออกเช็คให้ใช้เงินมีจำนวนสูง
กว่าจำนวนเงินที่มีอยู่ในบัญชีอันจะพึงให้ใช้เงินได้ ในขณะที่ออกเช็คนั้นหรือถอนเงินทั้งหมดหรือแต่
บางส่วนออกจากบัญชีอันจะพึงให้ใช้เงินตามเช็ค จนจำนวนเงินเหลือไม่เพียงพอที่จะใช้เงินตาม
เช็คนั้น ขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2497 มาตรา
3ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 จำเลยให้การปฏิเสธระหว่างพิจารณานางสาวสะอาด แซ่ คุ
ผู้เสียหาย ยื่นคำร้องขอเข้าเป็นโจทก์ร่วม ศาลชั้นต้นอนุญาตศาลชั้นต้นพิพากษาว่าจำเลย
มีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2497 มาตรา 3 การระ
ทำของจำเลยเป็นความผิดหลายกรรมต่างกันเรียงกระทงลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา
มาตรา 91 ให้จำคุกกระทงละ 15 วัน รวมโทษจำคุก 45 วัน จำเลยอุทธรณ์ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้
เป็นว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534

มาตรา 4 นอกจากที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นจำเลยฎีกา โดยผู้พิพากษาซึ่งลงชื่อในคำพิพากษาศาลอุทธรณ์อนุญาตให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "ที่จำเลยฎีกาข้อแรกว่า คดีนี้โจทก์ฟ้องว่า จำเลยออกเช็ครวม 3 ฉบับ เป็นเงินรวมกัน 52,083 บาทชำระหนี้ให้โจทก์โดยไม่ระบุว่าเป็นหนี้ค่าอะไรและเป็นหนี้ที่มีอยู่จริงซึ่งสามารถบังคับได้ตามกฎหมายหรือไม่ คำบรรยายฟ้องดังกล่าวจึงไม่ครบองค์ประกอบของความผิดตาม มาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 นั้น เห็นว่า การที่จะพิจารณาว่าคำบรรยายฟ้องครบองค์ประกอบความผิดหรือไม่ต้องพิจารณาจากบทกฎหมายที่ใช้บังคับขณะยื่นฟ้อง คดีนี้ขณะที่โจทก์ยื่นฟ้องพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2497 มาตรา 3 ยังใช้บังคับอยู่ ซึ่งโจทก์บรรยายฟ้องว่าจำเลยออกเช็คชำระหนี้โจทก์โดยเจตนาไม่ให้มีการใช้เงินตามเช็ค ฯลฯ และธนาคารตามเช็คได้ปฏิเสธการจ่ายเงิน ฟ้องโจทก์ได้บรรยายครบองค์ประกอบความผิดตามบทกฎหมายดังกล่าวแล้ว จำเลยจะอ้างว่าฟ้องโจทก์บรรยายไม่ครบองค์ประกอบความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4 ซึ่งใช้บังคับภายหลังที่โจทก์ยื่นฟ้องหาได้ไม่ปัญหาข้อต่อไปตามฎีกาจำเลยมีว่า ที่จำเลยนำเงินจำนวน 52,083 บาท ตามเช็คพิพาททั้ง 3 ฉบับ ไปชำระให้โจทก์ร่วมโดยวางไว้ต่อศาลชั้นต้นก่อนคดีถึงที่สุดนั้นมีผลทำให้หนี้ตามเช็คพิพาทสิ้นผลผูกพันที่จะถือว่าคดีเลิกกันไม่ปรากฏตามสำนวนว่าระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์จำเลยนำเงินจำนวนดังกล่าววางไว้ต่อศาลชั้นต้นและยื่นคำร้องว่าจำเลยประสงค์จะชำระเงินให้แก่โจทก์ร่วม แต่โจทก์ร่วมไม่ยอมรับจึงขอวางไว้ต่อศาลเพื่อชำระหนี้ให้แก่โจทก์ร่วม และในวันนัดฟังคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ศาลชั้นต้นให้เลื่อนการอ่านคำพิพากษาไปเพื่อให้ศาลอุทธรณ์พิจารณาคำร้องของจำเลยดังกล่าวนั้น โจทก์ร่วมก็มาศาลปรากฏตามรายงานกระบวนการพิจารณาของศาลชั้นต้นฉบับลงวันที่ 11 กรกฎาคม 2537 เห็นว่า ข้อเท็จจริงฟังเป็นยุติตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ว่า เช็คพิพาทมีมูลหนี้อันเกิดจากการยอมความกันสืบเนื่องมาจากโจทก์ร่วมไปร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีจำเลยในข้อหายักยอกเงินของโจทก์ร่วม ซึ่งจำเลยตกลงยอมใช้เงินแก่โจทก์ร่วม การที่จำเลยนำเงินตามเช็คพิพาทมาวางศาลในคดีที่จำเลยและโจทก์ร่วมพิพาทกันอยู่ตามคำร้องของจำเลยดังกล่าวข้างต้น และต่อมาโจทก์ร่วมก็มาศาล เห็นได้ว่าจำเลยได้ขอชำระเงินให้แก่โจทก์ร่วมแล้ว โจทก์ร่วมไม่ยอมรับโดยไม่ปรากฏว่าเพราะเหตุใด จำเลยจึงนำเงินมาวางต่อศาลเพื่อชำระให้แก่โจทก์ร่วม การกระทำของจำเลยเป็นการปฏิบัติตามข้อผูกพันซึ่งจำเลยมีหน้าที่ต้องกระทำตามที่ตกลงยอมความไว้กับโจทก์ร่วมแล้ว จึงถือได้ว่าหนี้อันเกิดขึ้นจากการยอมความเฉพาะในส่วนที่จำเลยได้ออกเช็คพิพาทเพื่อใช้เงินนั้นได้สิ้นผลผูกพันไปก่อนศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด คดีจึงเลิกกันตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 7 ดังนั้นสิทธิของโจทก์ในการนำคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 39(3) ไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยฎีกาจำเลยข้ออื่นต่อไป"จึงให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ

องค์คณะ

ปรีชา บุรณะไทย · บุญธรรม อยู่พัก · ณรงค์ ตันติเมทิต

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/6241/2538>